

TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Técnica de conservación activa dos bens pictóricos II

Departamento: Conservación e restauración de pintura

Obrigatoria da especialidade	Curso: 3º pintura	2º Cuadrimestre	3 ECTS
-------------------------------------	--------------------------	------------------------	---------------

Teórica

Profesora: Inmaculada Santiago Cendán
isantiago@edu.xunta.gal

Horario: 2 horas semanais

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Estudo dos procesos de alteración da pintura mural e sobre metal. Definición de metodoloxías e criterios de intervención aplicables a este tipo de obras.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X3	Recoñecer e identificar as alteracións do ben cultural e as causas do seu deterioro para avaliar o estado de conservación.
X4	Determinar os exames ou análises precisos para avaliar os seus resultados.
X5	Determinar os criterios de intervención e decidir o tratamento de conservación máis axeitado.
X6	Acadar coñecementos críticos sobre a metodoloxía, estratexias de actuación, tratamentos e emprego de materiais para a conservación e restauración.
X7	Deseñar sistemas e tratamentos de conservación e restauración.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE DE PINTURA

EP1	Diagnosticar as alteracións dos bens pictóricos e dos seus materiais constitutivos mediante o seu exame, identificación, análise e valoración.
-----	--

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA MATERIA

Aadar os coñecementos necesarios para realizar unha proposta axeitada para as obras tratadas no taller

UNIDADES DIDÁCTICAS

Unidade	Subtemas	% no total da materia
1. Introducción á pintura mural		3%
2. Alteracións da Pintura Mural	2.1 Alteracións físico-mecánicas nos soportes murais 2.2 Alteracións por factores ambientais	22%
3. Tratamentos da Pintura Mural	3.1 Tratamentos do soporte mural (materiais e técnicas) 3.2 Limpezas. Eliminación de sales. Tratamentos fungicidas	41%
4. Pintura sobre metal	4.1 Pintura sobre metal: Estrutura, características dos metais, soportes metálicos alteracións e tratamentos.	34%

PLANIFICACIÓN DOCENTE

Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesión maxistral	30		30
Estudo de casos/Estudo autónomo	4	36	40
Presentacións	2	3	5
Total	36	39	75

METODOLOXIA DOCENTE

Metodoloxía	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos e as bases teóricas da materia obxecto de estudo.
Estudo de casos/Estudo autónomo	Lectura e busca de documentación, recensión de textos e propostas para a análise e resolución de problemas. Traballo autónomo do alumnado.
Presentacións	Presentación dun tema sobre contidos da materia (resultados dun traballo, exercicio, proxecto...).

SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Proba escrita	Corrección nos contidos. Síntese e análise crítica	60%
Presentación de traballos	Avaliación dos coñecementos e competencias adquiridas	30%
Observación sistemática	Asistencia a clase, participación na exposición de debates e traballos propostos, e entrega dos mesmos nos prazos fixados.	10%
Total		100 %

OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

- A asistencia é obrigatoria. Deste modo, a non asistencia ás clases repercutirá na cualificación (nun 10%, o

alumno poderá ser cualificado cun 0 no apartado “Observación sistemática”).

- Avaliarase o progreso do proceso de aprendizaxe, incluíndo neste proceso todos os resultados acadados no traballo continuado de clase, os exercicios e traballos entregados no tempo estipulado ou os exames propostos ao longo do curso.
- Ao rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizarase un exame final que servirá de recuperación parcial/total segundo as partes non superadas.
- Os alumnos deberán realizar todos os traballos e exames establecidos ao longo do curso. A avaliación ordinaria poderá incluír a realización de probas específicas finais, comprendendo esta os contidos teóricos e todos aqueles relacionados cos traballos ou lecturas realizados ao longo do curso e recollidos como parte da avaliación.
- Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria terán a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria.

Na avaliación extraordinaria, o alumno terá que realizar unha proba escrita que poderá conter probas específicas cando se consideren necesarias para unha correcta avaliación.

ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías docentes desenvolveranse no horario establecido ó efecto.

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- AAVV: “**EN TORNO A LA PINTURA MURAL**”. Ed. Fundación Sta. María la real, Aguilar de Campoo 93. ISBN 84-600-8591-0.
- AAVV: “**THE CONSERVATION OF WALL PAINTINGS**”. Ed. GCI 91
- Del Pino Díaz, C.: “**PINTURA MURAL, CONSERVACIÓN Y RESTAURACIÓN**”. Ed. Dossat. Madrid 04. ISBN 84-89656-88-6.
- “**PRINCIPALES CAUSAS DE ALTERACIÓN DE LAS PINTURAS MURALES**” Cd. Ed. UPV 07. ISBN 9788483631164
- Mora, L.; Mora, P.; Philippot, P.: “**CONSERVATION OF WALL PAINTINGS**”. Ed. Butterworths. London 84.